

KEUSOTE

Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Hyvinvoiva omaishoitoperhe hanke

Mervi Vornanen

KEUSOTE.FI

Hyvinvoiva omaishoitoperhe- hankkeen perustiedot

Aikataulu

1.3.2025 – 31.05.2027

Ohjaavat dokumentit

- Hankesuunnitelma 2025
- Valtionavustuspäätös ja avustusehdot
- Hyvinvointialueohjelma
- Hyvinvointialueen strategia
- Hyvinvointisuunnitelma(t) ja muut alueen ohjaavat asiakirjat

Tavoite

- Edistää omaishoitajien jaksamista ja hyvinvointia
- Vastata omaishoitoperheiden hyvinvointia tukeviin tarpeisiin monipuolisesti, tasapuolisesti ja yhdenvertaisesti koko alueella lakisääteisten palveluiden rinnalla

Kohderyhmä

- Alueen sopimukselliset omaishoitajat
- Yhteistyöverkoston kautta sopimuksettomat omaishoitajat

Rahoitus

459 481 €, Sosiaali- ja terveysministeriön valtionavustusrahaa, Terveystieteiden edistämisen määräraha

Henkilöstö ja projektiryhmät

- Hankkeen omistaja Kristiina Kariniemi-Örmälä
- Projektipäällikkö Mervi Vornanen
- Projektikoordinaattori Inka Pulkkinen
- Ohjaus ja projektityöryhmät

Toteutus

Hanke toteutetaan yhteistyössä Laurea ammattikorkeakoulun sekä Hyvinkään omaishoitajat ry ja Keski-Uudenmaan omaishoitajat ry kanssa

Viestintä ja tiedottaminen

- Toteutetaan monikanavaisesti viestintää yhdessä toteuttajien kanssa

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Hyvinvoiva omaishoitoperhe - tavoite ja tuotos

Omaishoidon toimintamalli yhdistää alueen omaishoidon toimijat ja asiakkaat

- Luoda omaishoidon yhteistyötoimintamalli
- Luoda yhteistyömalli vertais- ja ryhmätoiminnan jatko-ohjaukseen
- Kuvata toimintamalli asiakkaiden ohjautumiseksi HYTE-palveluihin
- Kuvata omaishoitoprofiilit
- Luoda toimintamalli omaishoidon palveluiden vaikutuksien arvioimiseksi ja tulosten käsittelyyn

Omaishoitajien hyvinvointi- ja terveystarkastukset toteutetaan vaikuttavasti ja yhdenvertaisesti

- Luoda omaishoitajien ja sopimuksettomien omaishoitajien hyvinvointi- ja terveystarkastusten konsepti ja ottaa se käyttöön
- Pilotoida etähyvinvointi tapaamisen malli
- Luoda konsepti ja perehdyttämis- ja koulutusmateriaali jalkautukseen

Omaishoitajien ja –hoidettavien vertais- ja ryhmätoimintaa on saatavilla monipuolisesti ja yhdenvertaisesti

- Kuvata vertais- ja tyhmätoimintaa toteuttava yhteistyö- ja koordinaatiomalli ja ottaa se käyttöön
- Pilotoida osallistuvaa ryhmätoimintaa tukeva malli
- Kuvata eritoimijoiden kanssa etänä toteutettava vertais- ja ryhmätoiminnan malli
- Kuvata omaishoitajille ja hoidettaville samanaikaisesti tarjottava toimintamalli, pilotointi
- Toteuttaa koulutus omaishoitajille mielenterveyden ensiavusta

Aikataulu

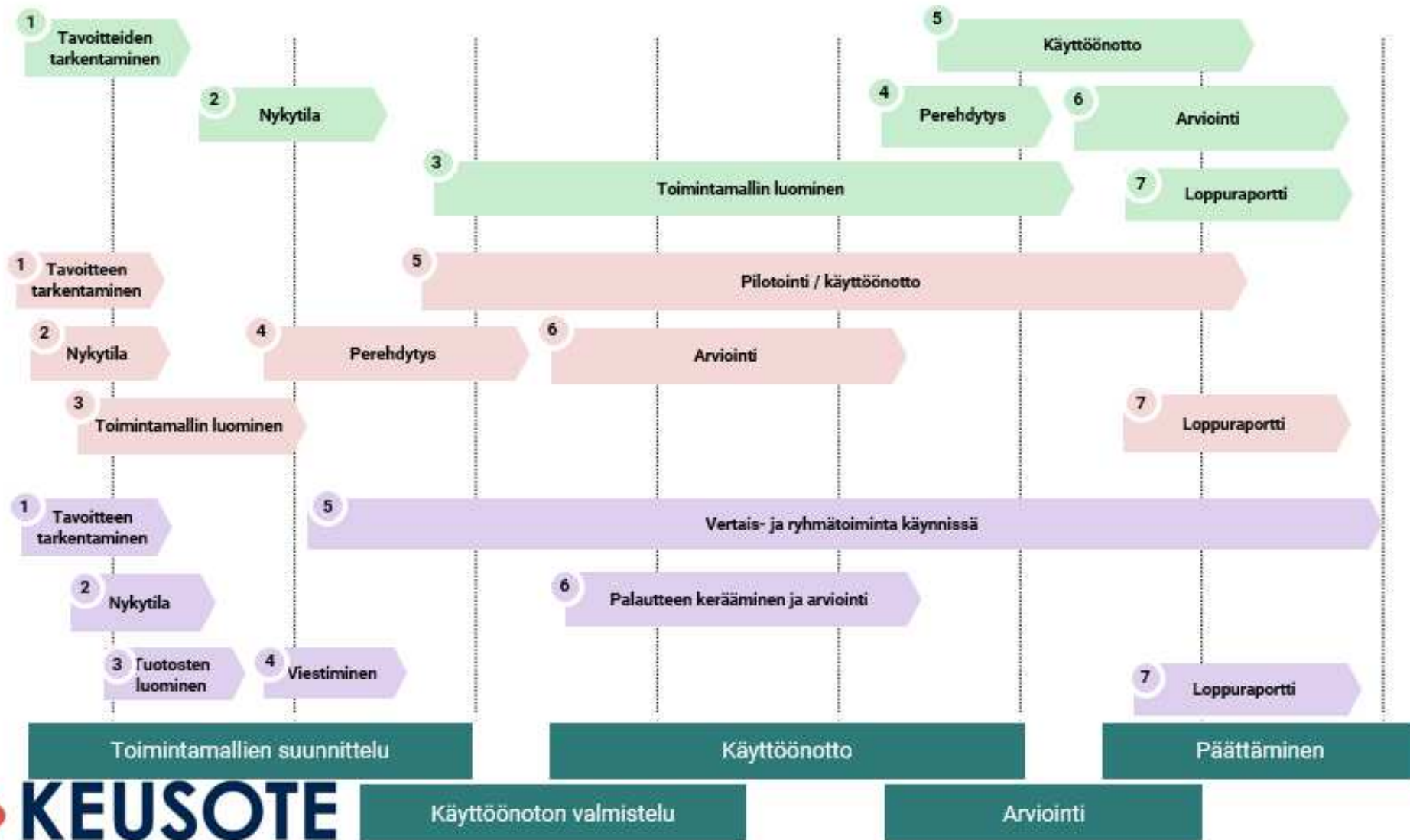
1.9.2025 -31.05.2027

2025					2026										2027							
Q3		Q4			Q1			Q2			Q3			Q4			Q1			Q2		
E	S	L	M	J	T	H	M	H	T	K	H	E	S	L	M	J	T	H	M	H	T	K

Omaishoidon yhteistyötoimintamalli

Omaishoitajien hyvinvointi- ja terveystarkastukset

Omaishoitajien ja -hoidettavien vertais- ja ryhmätoiminta

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Omaishoitajien ja läheistään hoitavien määrä Keusoten alueella

Ikä	Omaishoitosisakkaat (08/25)	Sopimuksettomat omaishoitajat
0-64 v	560	10 900
65 v	601	
yhteensä	1161	10 900*

* Omaishoitajaliiton sivuilta saatujen tietojen pohjalta tehty arvio.

Yhteistyömalli

Omaishoidon toimintamalli yhdistää alueen omaishoidon toimijat ja asiakkaat

- Luoda omaishoidon yhteistyötoimintamalli
- Luoda yhteistyömalli vertais- ja ryhmätoiminnan jatko-ohjaukseen
- Kuvata toimintamalli asiakkaiden ohjautumiseksi HYTE-palveluihin
- Kuvata omaishoitoprofiilit
- Luoda toimintamalli omaishoidon palveluiden vaikutuksien arvioimiseksi ja tulosten käsittelyyn

- Tavoitteena luoda yhteistyötoimintamalli, joka yhdistää alueen omaishoidon toimijat ja omaishoitoperheet
- Yhteistyötoimintamallin sisältää useita yhteistyötahoja
  - Kuntien, järjestöjen, oppilaitosten ja hyvinvointialueen sekä omaishoitoperheiden välinen yhteistyö
  - Laurean, Hyvinkään ja Keski-Uudenmaan omaishoitaja järjestöjen yhteistyöllä vahvistettu omaishoitoperheille monipuolisempaa tarjontaa, joka huomioi myös omaishoidettavan tarpeita
- Keusoten, Laurean ja järjestöjen yhteistyönä kehitetty opiskelijoille harjoittelujakso, jossa opiskelijat toteuttavat läheistään hoitavan hyvinvointi- ja terveystapaamisia sekä tuottavat omaishoitajille ja -hoidettaville vertais- ja ryhmätoimintaa yhdessä järjestötoimijoiden kanssa. Tavoitteena saada harjoittelujaksoista pysyvä toimintamalli.
- Laaditaan yhteistyössä omaishoitajien valmennus ja koulutuskokonaisuus
  - Kokonaisuus huomioi kaiken ikäiset omaishoitajat ja tulee sisältämään digitaalisia ratkaisuja että läsnä tapahtuvaa toimintaa
- Vahvistaa ammattilaisten mahdollisuuksia ohjata asiakkaita kuntien ja järjestöjen palveluihin ja toimintaa
  - Tehostetaan entisestään kuntien liikkumislähetettä ja kaikukorttia omaishoitajien ryhmässä
  - Tuodaan näkyvämmäksi saavutettavampien palveluiden tarvetta
- Tarkoituksena edelleen lisätä yhteistyötä kuntatoimijoiden ja muiden toimijoiden kanssa

Omaishoitajien hyvinvointi- ja terveystarkastus konsepti

Omaishoitajien hyvinvointi- ja terveystarkastukset toteutetaan vaikuttavasti ja yhdenvertaisesti

- Luoda omaishoitajien ja sopimuksettomien omaishoitajien hyvinvointi- ja terveystarkastusten konsepti ja ottaa se käyttöön
- Pilotoida etähyvinvointi tapaamisen malli
- Luoda konsepti ja perehdyttämis- ja koulutusmateriaali jalkautukseen

- **Tavoite:** toteuttaa omaishoitajien hyvinvointi- ja terveystarkastukset sekä läheistään hoitavien hyvinvointi- ja terveystapaamiset vaikuttavasti ja yhdenvertaisesti alueella
  - *Omaishoitajien hyvinvointi- ja terveystarkastus* tarkoitettu omaishoitajalle, joka on tehnyt sopimuksen omaishoitajuudesta hyvinvointialueen kanssa. Tarkastus on hyvinvointialueen lakisääteisiä tehtäviä ja toteutuksesta vastaa Keusoten työntekijät
  - *Läheistään hoitavan hyvinvointi- ja terveystapaaminen* on suunnattu omaishoidon kaltaisessa tilanteessa oleville, jotka eivät ole tehneet omaishoitajuudesta sopimusta. Ei ole hyvinvointialueen lakisääteinen tehtävä. Tapaamisen toteuttaa Laurean ammattikorkeakoulun terveydenhoitaja ja sairaanhoitaja opiskelijat
- **Selvitystyön** mukaan
  - omaishoitajien hyvinvointi- ja terveystarkastuksien toteuttamista puuttui vakioitu toimintamalli ja tarkastuksia ei ole juurikaan tehty, eikä Keusoten ulkopuolisiin jatkopalveluihin osata ohjata tai niitä ei ole tarjolla
  - Omaishoitajien digitaalinen terveystarkastus ei ole käytössä
  - Läheistään hoitaville ei ole ollut tarjolla hyvinvointi- ja terveystapaamisia

Omaishoitajien hyvinvointi- ja terveystarkastus konsepti

- **Luotu** omaishoitajien **hyvinvointi- ja terveystarkastuksen** toimintamalli sekä läheistään hoitavan **hyvinvointi- ja terveystapaamisen** toimintamalli sekä toteutusta toteuttaville ammattilaisille koulutusmateriaali
  - Toimintamallien **pilotointi käynnissä**
  - **Tavoitteena saada tietoa** mm. prosessista, esitietolomakkeen toimivuudesta, toteutuksen sisällön tarpeesta, jatko-ohjauksesta Keusoten ulkopuolisiin palveluihin ja toteutustavoista sekä saada tietoa omaishoitajien hyvinvointi- ja terveystarkastusta toteuttavalle henkilöstölle luodusta koulutusmateriaalista (KeuKampus)
- Osana hyvinvointi- ja terveystarkastus konseptia **rakennetaan** ”läheishoitajien hyvinvoinnin ja terveyden” itsehoidon sekä tuettu ammattilaisen avaamaa ”omaishoitajien hyvinvoinnin ja terveyden” digipolkua.
  - Polun sisältö mukailee hyvinvointi- ja terveystarkastuksen esitietolomaketta
  - Polulta saa tietoa oman terveyden edistämiseen ja tietoa oman hyvinvoinnin ylläpitämiseen
  - Polun aineisto toimii vastaanottotyötä tekevän Keusoten ammattilaisten sekä terveystapaamisia toteuttavien Laurean opiskelijoiden työkaluna
  - Tavoitteena liittää digipolut osaksi hyvinvointi- ja terveystapaamista sekä hyvinvointi- ja terveystarkastusta

Koulutusmateriaalin sisältö

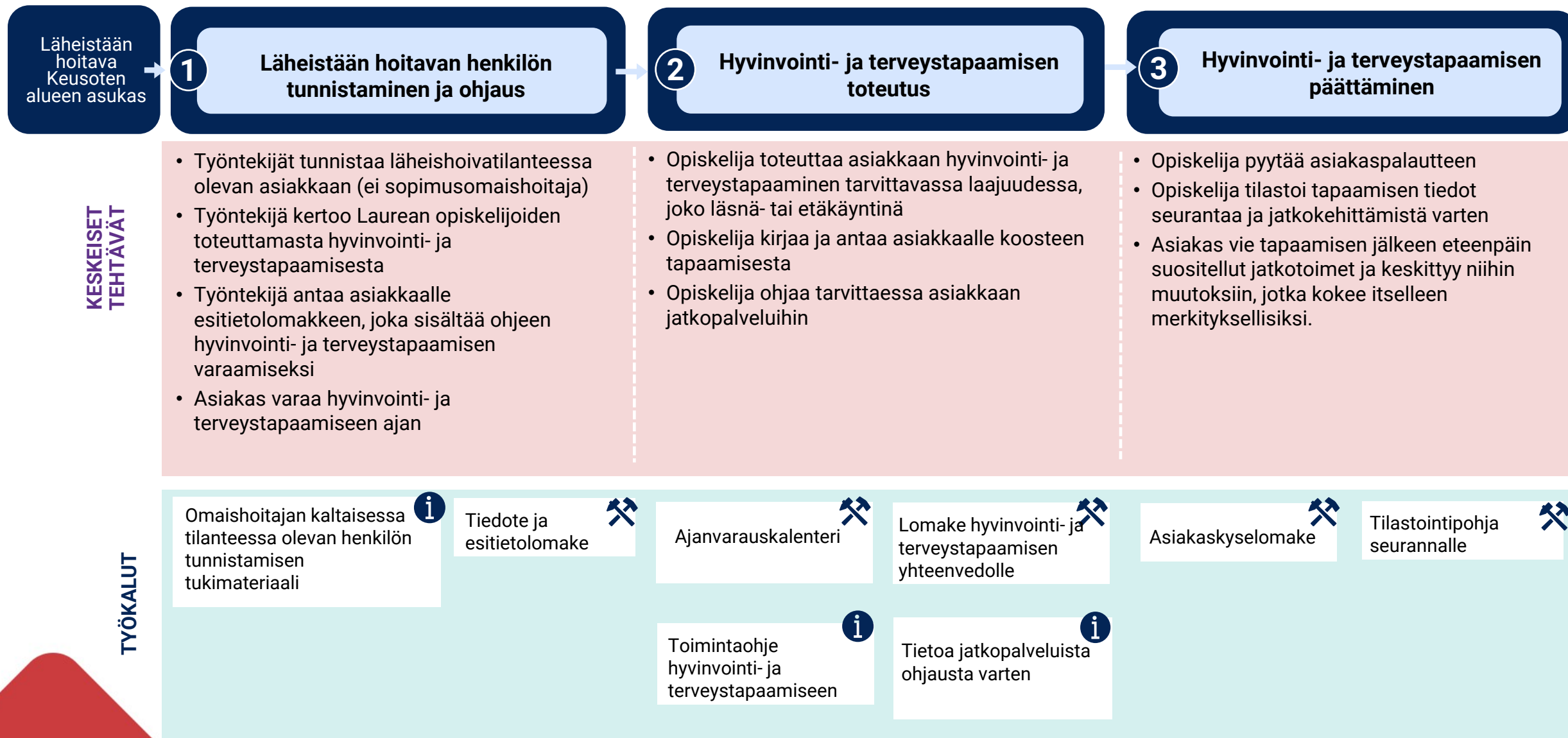
- Omaishoitajien tuen tarpeet sekä omaishoitajuuden tilannekuva Suomessa
- Omaishoidon tuki Keusotessa
- Omaishoitajien hyvinvointi- ja terveystarkastusten asiakaspolku ja tarkastuksessa kartoitettavat ja puheeksi otettavat asiat
- Omaishoitajien hyvinvointi- ja terveystarkastuksen kirjaaminen

Digipolun sisältö

- Hyvinvointi ja terveys, oma hyvinvointi ja sairaudet, lääkitys, rokotukset, mielen hyvinvointi ja jaksaminen ja suun terveys
- Ravitsemus, liikkuminen ja uni
- Päihteet ja riippuvuudet
- Kohtaamis- ja vuorovaikutustaidot, vertaistuen ja ihmissuhteiden merkitys
- Asumisturvallisuus ja asumisenennakointi
- Apua ja tukea omaishoitotilanteeseen

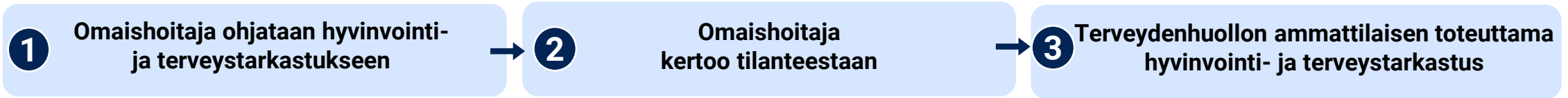

Läheistään hoitavan hyvinvointi- ja terveystapaamisen päävaiheet

Omaishoitajien hyvinvointi- ja terveystarkastuksen toimintamalli

KESKEISET TEHTÄVÄT

Pilotti 12.3. - 31.5.2026

Omatyöntekijä:

- **tunnistaa** omaishoitajan, joka tarvitsee terveydenhuollon ammattilaisen tuottamaa hyvinvointi- ja terveystarkastusta
- **kertoo** hyvinvointi- ja terveystarkastuksesta omaishoitajalle
- **antaa** omaishoitajalle täytettäväksi esitietolomakkeen, joka sisältää COPE-lomakkeen
- **välittää** terveydenhuollon ammattilaiselle omaishoitajan tiedon

Omaishoitaja:

- **täyttää** esitietolomakkeen ja COPE lomakkeen
- **toimittaa** lomakkeet terveydenhuoltoon

Hoitaja:

- **saa** tiedon omaishoitajasta
- **kysyy** omaishoitajalta tarvittaessa tietoja, **ohjelmoi** tutkimukset sekä **varaa** etä- tai läsnävastaanottoajan tarkastukseen
- **hyödyntää** esitietolomakkeesta ja potilastiedoista saatua tietoa omaishoitajan tilanteesta
- **toteuttaa** omaishoitajan hyvinvointi- ja terveystarkastuksen tarvittavassa laajuudessa
- **konsultoi** ja **ohjaa** tarvittaessa jatkopalveluihin
- **pyytää** asiakaspalautteen, **kirjaa** ja **tilastoi** tiedot

Digipolku osa tarkastusta. Alustava

Omatyöntekijä:

- **kertoo** hyvinvointi- ja terveystarkastuksesta ja siihen kuuluvasta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tuetusta omahoidon digipolusta omaishoitajalle
- **avaa** hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen polun omaishoitajalle

Omaishoitaja:

- **tekee** itsenäisesti hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tuetun omahoidon polun, saa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen polun kautta tarvittavan avun ja tuen. Omaishoitajan ja hoitajan on mahdollista **viestiä** keskenään omaishoitajan kulkiessa polulla. Tarkastus päättyy
- **tekee** itsenäisesti hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tuetun omahoidon ja viestii hoitajan kanssa polun aikana. Ei saa tarvittavaa apua ja tukea. Tarkastus jatkuu tarvittavan ammattilaisen kanssa

Hoitaja:

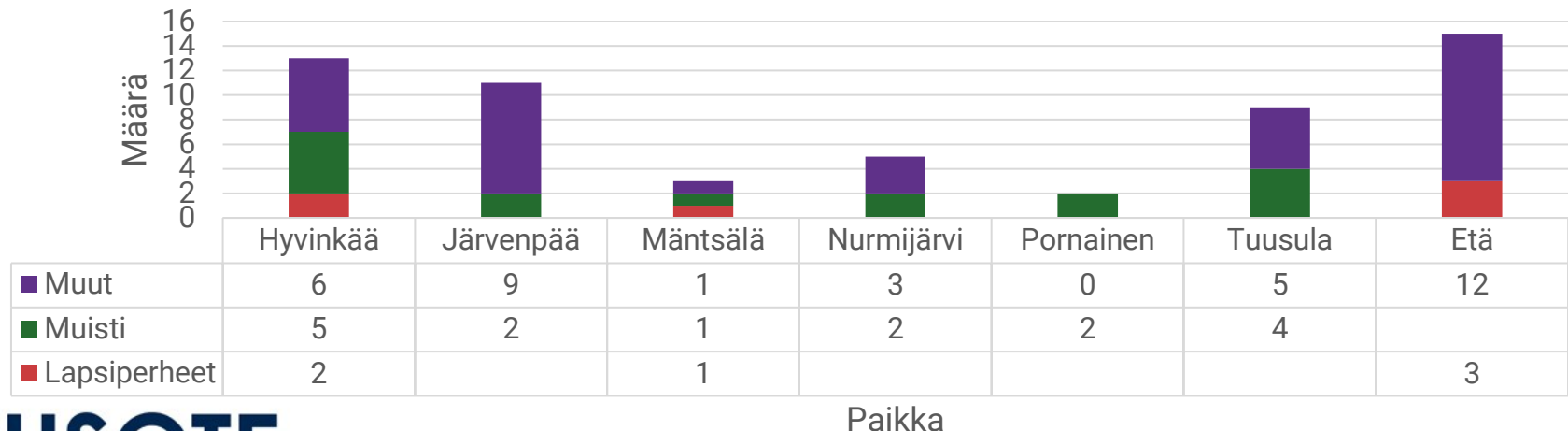
- **saa** tiedon omaishoitajasta, jolle avattu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tuettu digipolku
- **ohjaa** ja **viestii** omaishoitajaa hyvinvointiin ja terveyteen liittyvissä asioissa tuetun omahoidon polun aikana. Omaishoitaja saa tarvittavan avun.
- **mikäli** omaishoitaja ei saa tarvittavaa apua ja tukea omaishoitajan polulta eikä hoitajan viestinnän kautta, toteuttaa hoitaja hyvinvointi- ja terveystarkastuksen tarvittavassa laajuudessa (kuten pilotissa) tai ohjaa omaishoitajan tarvittavalle ammattilaiselle
- **kirjaa** ja **tilastoi** tiedot

Omaishoitajien ja –hoidettavien vertais- ja ryhmätoiminta

Omaishoitajien ja –hoidettavien vertais- ja ryhmätoimintaa on saatavilla monipuolisesti ja yhdenvertaisesti

- Kuvata vertais- ja ryhmätoimintaa toteuttava yhteistyö- ja koordinaatiomalli ja ottaa se käyttöön
- Pilotoida osallistuvaa ryhmätoimintaa tukeva malli
- Kuvata eritoimijoiden kanssa etänä toteutettava vertais- ja ryhmätoiminnan malli
- Kuvata omaishoitajille ja hoidettaville samanaikaisesti tarjottava toimintamalli, pilotointi
- Toteuttaa koulutus omaishoitajille mielenterveyden ensiavusta

- **Tavoite:** omaishoitajien- ja hoidettavien vertais- ja ryhmätoimintaa on saatavilla monipuolisesti ja yhdenvertaisesti
- Selvitystyön mukaan
  - vertais- ja ryhmätoimintaa on hyvin aikuisille, mutta erityislapsiperheille heikommin eikä tarjontaa ei ole tasapuolisesti kunnittain
  - vertais- ja ryhmätoiminnan sisältö vastasi pääosin tarpeeseen. Huomioimme saatuja sisältötoiveita myös omaishoitajien valmennus ja koulutuskokonaisuuden kehittämisessä
  - erityisesti toivottiin omaishoitajille ja omaishoidettaville samaan aikaan omaa toimintaa eri tiloissa

Omaishoitajien ja –hoidettavien vertais- ja ryhmätoiminta

- Tiedon pohjalta **suunniteltu** omaishoitajille- ja hoidettaville vertais- ja ryhmätoimintaa toivotuilla sisällöillä alueille, jossa toimintaa ei vielä ollut sekä erityisesti huomioitu erityistä tukea tarvitsevat lapsiperheet sekä yhtäaikainen toiminta hoidettavalle ja hoitajalle
- Vertais- ja ryhmätoiminnan **toteuttamiseksi** rakennettu Laurean amk opiskelijoille harjoittelujakso
  - Opiskelijat toteuttavat harjoittelujakson aikana omaishoitajien ja –hoidettavien vertais- ja ryhmätoimintaa yhdessä Hyvinkään omaishoitajat ry ja Keski-Uudenmaan omaishoitajat ry kanssa
  - Harjoittelujakso on osa yhteistyötoimintamallia, jota kehitetään hankkeessa yhdistämään alueen omaishoitoperheet ja toimijat. Yhteistyömallin tavoitteena on mm. taata jatkumoa hankkeen päätyttyä sekä yhdistää resursseja.
- Vertais- ja ryhmätoiminnasta on saatu **hyvää palautetta** ja toiminta on nähty tarpeelliseksi
  - Syksyn ryhmiin osallistunut 64 omaishoitajaa ja omaishoidettavaa
  - Erityistä tukea tarvitsevia lapsiperheitä on ollut **haastava tavoittaa** sekä **etätoimintaan** on ollut haastavaa saada osallistujia monikanavaisesta markkinoinnista huolimatta

Vertais- ja ryhmätoiminta kevät 2026

- **UUSI Liikuntaseikkailu.** Erityistä tukea tarvitsevien lasten perheille to 5.3 Tuusula ja ti 12.5 klo 17:30–19 Järvenpää.
- **UUSI Elämysmatkat läheishoitoperheille.** Virtuaaliset elämysmatkat tiistaisin 17.3–21.4 klo 10 - 10:20 etänä.
- **UUSI Omaishoidettavien ryhmätoiminta:** Klaukkala. Omaishoitajien vertaisryhmän kanssa samaan aikaan maanantaisin 2.2, 2.3, 30.3 ja 27.4 klo 14.30–16.
- **UUSI Omaishoidettavien ryhmätoiminta:** Järvenpää. Omaishoitajien vertaisryhmän kanssa samaan aikaa tiistaisin 17.2, 10.3, 7.4 ja 12.5 klo 13–14.30.
- **Yhdessä enemmän ryhmä omaishoitajille ja -hoidettaville:** Hyvinkää torstaisin 5.2, 5.3, 2.4 ja 7.5, klo 11–12.30.
- **UUSI Hyvinvointitapahtuma omaishoitoperheille 18.4.2026**
- **UUSI Hyvinvoiva mieli koulutus 1.4** omaishoitajille

Tietoa tapahtumista verkko-osoitteesta: toimintakalenteri.keusote.fi sekä omaishoitoyhdistyksen nettisivuilta.

Hyvinvointia yhdessä

Mervi Vornanen

Mervi.vornanen@keusote.fi

KEUSOTE.FI